

اقتصاد مقاومتی

در کلام امام خمینی (ره)

شهرز ذوالفقاری

شاپک	:	978-600-97086-8-0
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۹۸۳۲۶۴
عنوان و نام پدیدآور:	:	اقتصاد مقاومتی در کلام امام خمینی (ره) / شهروز ذوالفقاری.
مشخصات نشر	:	تهران: اشجع، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۱۸۴ ص: ۵/۱۱×۵/۱۴ س.م.
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸ - دیدگاه درباره اقتصاد
موضوع	:	Ruhollah, Leader and Founder of IRI -- Views on Khomeyni
موضوع	:	اسلام و اقتصاد
موضوع	:	Islam -- Economic aspects
موضوع	:	ایران -- سیاست اقتصادی -- قرن ۱۴
موضوع	:	Iran -- Economic policy - 20th century
رده بندی دیویی	:	۹۵۵/۰۸۴۲
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۶ DS۷۴۱۵/۵ذ۹۳۷
کتابشناسی	:	ذوالفقاری، شهروز، ۱۳۵۹ -
وضعیت فهرست نویسی	:	فیمپا

این کتاب در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۷ دارای مجوز انتشار به شماره ۱۴۴۰ از

موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره) می باشد.

انتشارات اشجع

اقتصاد مقاومتی در کلام امام خمینی(ره)

شهروز ذوالفقاری

انتشارات اشجع

چاپ: اول - ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۱.۰۰۰ تومان

شاپک: 978-600-97086-8-0

تهران، بزرگراه رسالت، مجیدیه شمالی، خیابان برادران محمودی شرقی، کوچه امید، پلاک ۱

تلفن: ۲۲۵۲۰۷۰۲ و ۲۲۵۱۲۸۳۴ دورنگار: ۲۶۳۰۰۶۶۸ www.ashja.com

فهرست مطالب

مقدمه	۹
-------	---

فصل اول

اصول و خطوط کلی در اقتصاد/۱۵

❖ ملاحظات و جهت‌گیری‌های کلی در حوزه‌ی اقتصاد	۱۷
۱. ناکارآمدی و انحصارطلبی مکاتب بشری در حوزه‌ی اقتصاد	۱۷
۲. اسلام دارای برنامه‌ی مترقی و مکتب مستقل اقتصادی	۱۸
۳. فرهنگ مهم‌تر از اقتصاد	۲۰
۴. ایران کشوری با منابع و ظرفیت‌های گسترده‌ی اقتصادی	۲۱
۵. مشارکت و حرکت همگانی در مسیر سازندگی کشور	۲۳
۶. ریشه‌داری مشکلات اقتصادی کشور و زمان‌بر بودن حل آن‌ها	۳۱
۷. امنیت پیش‌شرط فعالیت‌های اقتصادی	۳۷
۸. مبارزه با فقر و گسترش عدالت و رفاه اجتماعی	۳۹

فصل دوم

راهبردهای تحقق اقتصاد مقاومتی/۵۱

- ❖ الزامات و مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی..... ۵۳
- ۱. توجه و تمرکز بر مؤلفه‌ها و شاخص‌های اسلامی در حوزه‌ی اقتصاد..... ۵۳
- ۲. اولویت‌بندی و بهره‌مندی از اقتصاددانان کشور..... ۵۴
- ۳. حرکت بر اساس برنامه..... ۵۵
- ۴. نگاه مولد به درون؛ خودباوری و خوداتکایی..... ۵۶
- ❖ ۱. افکار اقتصادی و کاهش وابستگی‌ها..... ۶۰
- ۶. اصلاح مدیریت و ساختار اقتصادی کشور..... ۶۶
- ۷. حذف و اصلاح سیاست‌های پولی و بانکی کشور..... ۶۷
- ۸. مردمی‌سازی اقتصاد..... ۷۳
- ۹. نظارت و راهبری دولت در حوزه‌ی اقتصاد..... ۷۷
- ۱۰. اشتغال‌زایی پایدار و رفع بیکاری..... ۷۸
- ۱۱. تقویت فرهنگ کار و تولید و توجیه مثبت جهادی در اقتصاد..... ۷۹
- ۱۲. توسعه و رونق کشاورزی..... ۸۷
- ۱۳. تأمین امنیت غذایی و اقلام راهبردی..... ۹۳
- ۱۴. رونق و توجه به صنایع متوسط و کوچک..... ۱۰۲
- ۱۵. گسترش تکنولوژی و تقویت و نوسازی صنایع..... ۱۰۲
- ۱۶. جلوگیری و گذر از صنعت مونتاژ..... ۱۰۳
- ۱۷. اسلامی‌سازی بازار..... ۱۰۴
- ۱۸. جلوگیری از رشد تورم و مقابله با گران‌فروشی..... ۱۱۲
- ۱۹. احیای هنر و صنایع‌دستی کشور..... ۱۱۸
- ۲۰. افزایش صادرات و تجاری‌سازی محصولات..... ۱۱۸
- ۲۱. مبارزه با قاچاق کالا..... ۱۲۰
- ۲۲. حفظ بیت‌المال و مبارزه با مفاسد اقتصادی..... ۱۲۰

۲۳	تعامل و ارتباط با اقتصاد جهانی.....	۱۲۳
۲۴	توجه به منافع ملی در دیپلماسی اقتصادی و انعقاد قرارداد‌های بین‌المللی.....	۱۲۴
۲۵	مقاومت در برابر جنگ اقتصادی دشمنان.....	۱۲۹
۲۶	توجه به رشد و شکوفایی استعدادها در شرایط تحریم اقتصادی.....	۱۳۸
۲۷	استانده بهینه و جداکثری از دخاير و منابع ملی کشور.....	۱۴۴
۲۸	کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی.....	۱۴۷
۲۹	ایجاد اشتغال‌افزوده و بکارگیری درآمدهای نفتی در طرح‌های عمرانی.....	۱۴۹
۳۰	حمایت از رشد ملی و مصرف کالاهای داخلی.....	۱۵۰
۳۱	صرفه‌جویی، اصلاح الگوی مصرف.....	۱۵۳
۳۲	افزایش درآمدهای مالیاتی با خدمت و رفتار مناسب دولت.....	۱۵۴
۳۳	مدیریت و توجه به منابع انسانی در کشور.....	۱۵۷
۳۴	حمایت از سرمایه‌گذاری و اشتغال‌آفرینی.....	۱۵۸
۳۵	توجه به اقتصاد دانش‌بنیان.....	۱۵۸

فصل سوم

ارکان فعال اقتصادی / ۱۶۱

❖ عناصر مؤثر و عوامل فعال در اقتصاد کشور.....	۱۶۳
الف- کارگران.....	۱۶۳
ب- کشاورزان.....	۱۷۳
ج- تجار و بازاریان.....	۱۷۵

مقدمه

«امام خمینی (ره) شخصیت با عظمت و چهره‌ی جامع‌الایعاد و جامع‌الاطراف‌ی در عالم است که خصایص‌های درخشان او هر کدام به‌تنهایی کافی بود که از یک فرد، انسانی بزرگ بسازد. او، عبد صالح و بنده‌ی خاضع خدا و نیایشگر گریان نیمه‌شب‌ها و روح بزرگ زهن ما بود. او در اراده‌ی الهی محو و هیچ‌چیز برایش غیر از انجام تکلیف مطرح نبود. او الگوی کامل یک مسلمان و نمونه‌ی بارز یک رهبر اسلامی است. او، مال ایران را از اسارت بیگانگان نجات داد و به آنان غرور، شخصیت و خردورس بخشید و مثل خورشید در تاریخ ایران درخشید. مهم‌ترین کاری که امام بزرگوار، ما در سطح دنیای اسلام انجام داد، این بود که ابعاد سیاسی و اجتماعی اسلام را احیاء کرد. امام عظیم‌الشأن، فجر انقلاب اسلامی را در دل تاریکی‌های مادیت و فساد و ظلم و فسق کنونی جهان به درخشش آورد. او بود که ارزش‌های اسلامی را بعد از انزوا و خمول، دوباره احیاء کرد. تشکیل جمهوری اسلامی، فقط تشکیل یک حکومت جدید و از بین بردن یک حکومت قدیم نبود؛ کار خیلی مشکل‌تر از این بود. در دنیایی که همه‌چیز در جهت مادیت

است و شاید حدود دویست سال است که به‌طور برنامه‌ریزی‌شده، علیه ادیان و به‌خصوص علیه اسلام کار می‌شود. تأسیس حکومت اسلامی در یکی از حساس‌ترین نقاط دنیا، واقعاً کار معجزه‌آسایی بود. امام عظیم‌الشان رویای بی‌تعبیر تشکیل حکومت اسلامی را در عالم خارج و واقعیت محقق کرد تا انسان‌ها بتوانند در همه‌ی ابعاد بر اساس اعتقادات خود زندگی کنند و با امت امام بود که پیام حق اسلام به آفاق عالم رسید. او ما را زنده کرد و به حرکت درآورد و ما توانستیم به کمک وجود او به ارزش جغرافیایی و تاریخی کشورمان و به حقیقت فرهنگ گذشته‌ی قرآن و ملت خود پی ببریم. مکتب سیاسی امام میدانی را باز می‌کند که گستره‌ی آن حتی از تشکیل نظام اسلامی هم وسیع‌تر است. مکتب سیاسی‌ای که امام آن را مطرح و برای آن مجاهدت کرد و آن را تجسم و عینیت بخشید، برای بشریت و برای دنیا حرف تازه دارد و با نازه پیشنهاد می‌کند. چیزهایی در این مکتب وجود دارد که بشریت نشنه‌ی آن‌هاست؛ لذا کهنه نمی‌شود.

آری، امام مظهر عینی حرکت عظیمی است که ملت ایران آغاز کرد و تاریخ خود را متحول کرد؛ امام بنیان‌گذار یک مکتب فکری و سیاسی و اجتماعی است. ملت ایران این مکتب را، این راه را، این نقشه را پذیرفت و در آن مشغول حرکت شد؛ راه ما راه امام خمینی است. این تنها ادامه‌ی این راه نیز بستگی دارد به این که این نقشه‌ی راه، درست شناخته شود. اگر ملت ایران بخواهد به آن هدف‌ها برسد، بخواهد این راه را ادامه بدهد، باید راه و اصول امام بزرگوار را درست بشناسد. راه امام، راه نجات این کشور، هم در آغاز انقلاب، هم در دوران حیات آن بزرگوار بود و هم امروز هست. امروز هم راه امام و فکر امام و هدف امام برای ملت ایران و امت اسلامی

وسیله‌ی نجات است. همه‌ی آرمان‌های به حقی که این ملت دارد، به‌وسیله‌ی خط امام و راه امام تأمین می‌شود، یعنی خطوط اصلی انقلاب همان است که امام ترسیم فرموده است. رهنمود او مشعل فروزنده‌ی ما و راه روشن حرکت عمومی و همگانی ملت ایران است؛ یک راهنمای نظری و ملی است که کشور و ملت را به عزت و پیشرفت و عدالت می‌رساند. هر چه ما توفیق پیدا کردیم که به توصیه‌های امام جابه‌ی عمل بیوشانیم، هر چه توانستیم خط انگشت اشاره‌ی امام را دنبال کنیم، توفیقات فراوانی نصیب ما شد.

بدیهی است برای آنکه راه را بتوانیم درست برویم، باید نقشه‌ی معمار را بدانیم. اگر در یک نمای متعارف معمولی، نقشه در اختیار نباشد، نقشه‌ی اصلی معلوم نباشد، سازندگان بنایان هر چه هم چیره‌دست باشند، ممکن است اشتباه کنند؛ باید نقشه‌ی اصلی را دانست تا بتوان بر اساس آن نقشه‌ی اصلی، اگر هنری در سازندگی و در احداث است، آن را به کار برد. البته باید گفت که نقشه‌ی امام نقشه‌ای نبود که فقط از ذهن یک انسان صادر بشود، قطعاً مؤید من عندالله بود؛ خود امام بزرگوار این را می‌دانست و به آن معترف بود؛ خود او می‌گفت آنچه پیش آمده است با است قدرت الهی است. وظیفه همه‌ی ماست که با توکل به خدا و تکیه بر روح اخلاص و همبستگی، حرکت عظیمی را که امام بزرگوار آغاز کرده است ادامه دهیم. ما که اعلام می‌کنیم راه امامان را قاطعانه دنبال خواهیم کرد، این تالیف این است که ببینیم عناصر اصلی حرکت امام (ره) چه بود. حرف او و سجت بدانیم و نگاه کنیم ببینیم امام چه می‌گفت. ما مواظب باشیم؛ آن نقشه را بشناسیم تا بتوانیم راه را ادامه بدهیم. اگر نقشه را ندانستیم، زاویه پیدا می‌کنیم؛ وقتی زاویه پیدا شد، روزبه‌روز هرچه پیش برویم، از راه اصلی و صراط مستقیم دور می‌شویم؛ وقتی از صراط مستقیم دور شدیم، از هدف‌ها

دور می‌شویم، به هدف‌ها نمی‌رسیم؛ برای این‌که به هدف برسیم، باید راه را گم نکنیم؛ برای این‌که راه را گم نکنیم، باید نقشه‌ی اصلی و اساسی، جلوی چشم ما باشد، آن را بشناسیم و بدانیم. کلام امام، خضر راه این حرکت الهی و روشنگر نقاط مبهم و برطرف‌کننده‌ی همه‌ی تردیدها بوده و همچنان خواهد بود. اگر اکنون امام نیست، خدای او، راه او، رهنمودهای او و انگشت نورانی اشاره‌های او که ما را به راه راست هدایت می‌کرد، هست و هم این است که ما کار بزرگ امام را بشناسیم و قدر بدانیم. اشارات امام، اندیشه و نصیحت امام، دستور و توصیه‌ی امام و بالاخره رفتار او عطیه‌های گوناگونی بود که سخاوتمندانه از آن قله‌ی مصفا می‌جوشید. امام، مجسم در همین بیانات است که تارهاست. بیانات امام پایه‌ها و ستون‌های انقلاب است. کلمات امام، کلمات واضحی است؛ محکمت و بینات است. فرمایشات امام، هنوز در فضا طنین می‌اندازد، همه باید این کلمات را درست بفهمیم و بر آن تدبیر کنیم تا راه امام، البته به نکتیم»^۱

پرواضح است، آشنایی با بیانات امام، هم‌ها و مواضع آن یار سفرکرده اولین و مهم‌ترین گام برای حرکت در مسیر صحیح اصول و خط امام است. شعاع نورانیت سخنان و بیانات گهربار امام خمینی (ره)، بنیان مرصوص و سندی روشن است که در تمام اعصار انقلاب اسلام پاره‌ی فتنه و کوردلی را می‌زداید و به‌عنوان آرمان انقلاب، چشم‌انداز و الگویی حائز اهمیت از اخلاق و سیاست در برابر دیدگان تمامی امت به‌ویژه مسئولان انقلاب اسلامی است و در معضلات پیچیده‌ی اجتماعی و سیاسی، رایحه‌ی خوش و طراوت‌انگیز هدایت و سرافرازی را در فضای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه به ارمغان می‌آورد. بر این اساس و با توجه به اهمیت حفظ و نشر ارزش‌ها و دیدگاه‌های رهبر کبیر انقلاب به‌عنوان یک راه روشن و سند

۱. این بخش برگرفته از بیانات امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) است.

بالادستی در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران بر آن شدیم تا با توجه به شرایط حساس داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی و اتخاذ «اقتصاد مقاومتی» از سوی امام خامنه‌ای عزیز (مدظله‌العالی) به‌عنوان راهبرد اصلی نظام در جهت حفظ و تقویت اقتدار ایران اسلامی و مقابله با نظام سلطه و امپریالیسم جهانی^۱، دیدگاه‌های امام خمینی (ره) در خصوص مسائل اقتصادی را به صورت جامع، طبقه‌بندی‌شده و کاربردی در معرض مطالعه و تحقیق محققان و کاربست مسئولین و مردم همیشه در صحنه ایران قرار دهیم.

در پایان علو مراتب را از درگاه الهی برای آن معمار بزرگ انقلاب اسلامی از درگاه ایزد منان مسئلت می‌نماییم و امیدواریم با تأسی به آن عزیز سفرکرده و سرافرازان رهنمودها و بیانات آن امام روشن ضمیر بتوانیم در حفظ و گسترش ارزش‌ها و گفتمان انقلاب اسلامی کوشا و موفق باشیم.

و آخر دعوانا أن الحمد لله ربّ العالمین

۱. استراتژیست‌ها و سیاستمداران آمریکایی رویکرد طیفی و استراتژی همه‌جانبه‌ای علیه انقلاب اسلامی ایران بکار گرفته‌اند و به همه‌جانبه بودن تهدیدات تأکید دارند که در بین انواع و طیف گسترده‌ی این تهدیدات، اولویت اول تهدیدات آمریکایی‌ها علیه کشور ما جنگ اقتصادی است که به فرموده‌ی رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) جنگ اقتصادی صحنه‌ی اصلی جنگ است.